Tina Brøgger Sørensen (Red.)

COMPLIANCE
for praktikere

DJØF FORLAG

Compliance for praktikere

Tina Brøgger Sørensen (red.)

Compliance for praktikere

MED BIDRAG AF

Christian Lundgren, Christel Teglers, Hans Jakob Folker,
Jacob Høegh Madsen, Laura Nelson Marusic, Jens Munk Plum,
Jeppe Lefevre Olsen, Kim Trenskow, Kristian Storgaard,
Marianne Granhøj, Martin Dahl Pedersen,
Nicolaj Bording & Sebastian Willigenburg Andersen

Djøf Forlag
2021

Tina Brøgger Sørensen (red.),
Christian Lundgren, Christel Teglers, Hans Jakob Folker,
Jacob Høegh Madsen, Laura Nelson Marusic, Jens Munk Plum,
Jeppe Lefevre Olsen, Kim Trenskow, Kristian Storgaard,
Marianne Granhøj, Martin Dahl Pedersen,
Nicolaj Bording & Sebastian Willigenburg Andersen
Compliance for praktikere

1. udgave, 1. oplag

© 2021 by Djøf Forlag

Alle rettigheder forbeholdes.
Mekanisk, elektronisk, fotografisk eller anden gengivelse af
eller kopiering fra denne bog eller dele heraf
er ifølge gældende dansk lov om ophavsret ikke tilladt
uden forlagets skriftlige samtykke eller aftale med Copy-Dan.

Omslag: Marianne Tingkov
Tryk: Ecograf

Printed in Denmark 2021

ISBN 978-87-574-4834-4
eISBN 978-87-7198-420-0

Djøf Forlag
Gothersgade 137
1123 København K

Telefon: 39 13 55 00
e-mail: forlag@djoef.dk
www.djoef-forlag.dk

Indholdsfortegnelse

Forord 21

Indledning 25
1. Introduktion til compliance 25
2. Compliance-tilgange 26
3. Den organisatoriske forankring af compliance-arbejdet 27
   3.1. Ledelsen 27
   3.2. Chief compliance officer 29
   3.3. Compliance-funktionen 30
4. Risikovurdering 31
5. Cost-benefit-overvejelser 31
6. Interne politikker og procedurer 32
7. Implementering 33
8. Kontrol og opfølgning 34
9. Dokumentation 35
10. Gennemførelse af interne undersøgelser og håndtering af overtrædelser 36

Del 1. Data- og informationsrelateret compliance

Kapitel 1. Databeskyttelsesret 41
1. Databeskyttelsesret – databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven 41
   1.1. Indledning 41
2. Databeskyttelsesforordningens og databeskyttelseslovens anvendelsesområde 43
   2.1. Behandling af personoplysninger 43
   2.2. Materielt anvendelsesområde 44
   2.3. Territorialt anvendelsesområde 45
3. Databeskyttelsesrettens aktører 45
   3.1. Den registrerede 45
   3.2. Den dataansvarlige 46
   3.3. Fælles dataansvarlige 46

Denne bog er omfattet af lov om ophavsret og må ikke videregives – herunder udlånes, sælges eller kopieres – i digital form.
Indholdet må alene anvendes af licenstager i henhold til de til enhver tid gældende licensbetingelser.
© Jurist- og Økonomforbundets Forlag

3.4. Databehandleren 47
3.5. Databeskyttelsesrådgiveren 47
3.6. Datatilsynet 48
3.6.1. Tilsynsmyndigheden 48
3.6.2. Tilsynskompetencen 49
3.6.3. Datatilsynets reaktionsmuligheder 50
3.7. Det Europæiske Databeskyttelsesråd 51
4. De generelle behandlingsprincipper 52
5. Behandlingshjemmel 53
5.1. Indledende bemærkninger 53
5.2. Almindelige personoplysninger 53
5.3. Følsomme personoplysninger 55
5.4. Oplysninger om strafbare forhold 56
5.5. Oplysninger om personnumre 56
5.6. Behandling af personoplysninger i ansættelsesforhold 56
6. Behandling af personoplysninger om hjemmesidebesøgende 57
7. De registreredes rettigheder 59
7.1. Generelle krav til iagttagelsen af de registreredes rettigheder 60
7.2. Oplysningspligt 60
7.3. Ret til indsigt 62
7.4. Ret til berigtigelse 63
7.5. Ret til sletning (»retten til at blive glemt«) 63
7.6. Ret til begrænsning af behandling 64
7.7. Ret til dataportabilitet 64
7.8. Ret til indsigelse 65
7.9. Automatiske individuelle afgørelser, herunder profilering . 65
8. Databeskyttelse gennem design og standardindstillinger 66
9. Behandlingssikkerhed og risikovurdering 67
10. Brud på persondatasikkerheden 69
10.1. Definition m.v. 69
10.2. Anmeldelsespligten 71
10.3. Anmeldelsesfrist 72
10.4. Underretningspligt for databehandlere 73
10.5. Dokumentationspligten 73
10.6. Underretning af de registrerede 74
11. Tredjelandsoverførsler 75
11.1. Overførselsgrundlag 75
11.2. Særligt om Kommissionens standardkontrakter 76
11.3. Særligt om EU-Domstolens afgørelse i Schrems II-sagen .. 78

Denne bog er omfattet af lov om ophavsret og må ikke videregives – herunder udlånes, sælges eller kopieres – i digital form.
Indholdet må alene anvendes af licenstager i henhold til de til enhver tid gældende licensbetingelser.
© Jurist- og Økonomforbundets Forlag

11.4. EDPB's anbefalinger om vurdering af beskyttelsesniveauet (essentielle garantier) og iværksættelse af supplerende sikkerhedsforanstaltninger .. 79
12. Databeskyttelsesretlig compliance 81
12.1. Step 1 – Afgrænsnings- og forberedelsesfasen 82
12.2. Step 2 – Kortlægningen af datastrømme 83
12.3. Step 3 – Den juridiske gap-analyse 83
12.4. Step 4 – Udarbejdelse af en handlingsplan 84
12.5. Step 5 – Implementeringsfasen 84
12.6. Step 6 – Vedligeholdelse og kontrol 85
12.7. Step 7 – Opfølgning 85

Kapitel 2. Whistleblowerordninger 87
1. Introduktion til whistleblowerordninger 87
2. Reguleringen af whistleblowerordninger 88
2.1. Whistleblowerdirektivet 88
2.2. Whistleblowerloven og dens tilblivelse 88
2.3. Sektorspecifik lovgivning 90
2.4. Udenlandsk regulering 91
3. Kravene efter lovforslaget til etablering af en whistleblowerordning 92
3.1. Pligt til at etablere en intern whistleblowerordning 92
3.2. Opgørelsen af antallet af ansatte 93
3.3. Fælles whistleblowerordninger 93
3.3.1. Private arbejdsgivere 93
3.3.1.1. Fælles whistleblowerordninger 93
3.3.1.2. Koncernfælles whistleblowerordninger 94
3.3.2. Kommuner 95
3.4. Berettigede til at foretage indberetning til intern whistleblowerordning 96
3.5. Forhold omfattet af whistleblowerlovens materielle anvendelses-område 96
4. Opsætning af whistleblowerordningen 98
4.1. Valg af indberetningsløsning 98
4.2. Udpegning af whistleblowerenhed 98
4.3. Outsourcing til ekstern leverandør 99
4.4. Anonymitet 100
5. Håndtering af indberetninger 100
5.1. Procedurer for bekræftelse, opfølgning og feedback 100
5.1.1. Opfølgningsforpligtelsen 101

Denne bog er omfattet af lov om ophavsret og må ikke videregives – herunder udlånes, sælges eller kopieres – i digital form.
Indholdet må alene anvendes af licenstager i henhold til de til enhver tid gældende licensbetingelser.
© Jurist- og Økonomforbundets Forlag

5.1.2. Feedbackforpligtelsen 101
5.2. Tavshedspligt 102
5.3. Videregivelse af oplysninger fra indberetninger 102
6. Beskyttelse af whistlebloweren 104
6.1. Beskyttelsesbetingelserne 104
6.2. Ansvarsfrihed for brud på tavshedspligt og indsamling af informationer 104
6.3. Beskyttelse mod repressalier 105
6.4. Ansøgning om afvisning af søgsmål 105
6.5. Godtgørelse, bevisbedømmelse og straf 106
7. Dokumentationspligt 107
8. Nødvendige compliance-dokumenter og praktiske råd 108
8.1. Minimumskrav til dokumentation 108
8.2. Vejledning til håndtering af indberetninger 109
8.3. Whistleblowerpolitik 109
9. Forenelighed med databeskyttelsesreglerne 110

Kapitel 3. Introduktion til dataetik 113
1. Introduktion til dataetik 113
2. Politik for dataetik 114

Kapitel 4. Cybersikkerhed 117
1. Introduktion til cybersikkerhed 117
1.1. Begreberne informationssikkerhed, cybersikkerhed og cyberrobusthed 117
1.2. Angrebsaktører og deres motiver 118
1.3. Angrebsmetoder 119
1.4. Sårbarheder og trusler 120
1.5. Sikkerhedshændelser og risikovurdering 122
2. Sammenhængen mellem cybersikkerhed og compliance 122
3. Cybersikkerhed i helikopterperspektiv: Den nationale indsats og kompetente myndigheder 123
3.1. National strategi for cyber- og informationssikkerhed 123
3.2. National styregruppe, cybersikkerhedsråd og myndigheder 124
3.3. Sektorvise tilsynsmyndigheder og cyber- og informationssikkerhedsenheder (DCIS) 125
4. Cybersikkerhed på papiret: Det regulatoriske landskab for cyber- og informationssikkerhed 127
4.1. EU-regulering/NIS-direktivet 127
4.1.1. Generelt 127

Denne bog er omfattet af lov om ophavsret og må ikke videregives – herunder udlånes, sælges eller kopieres – i digital form.
Indholdet må alene anvendes af licenstager i henhold til de til enhver tid gældende licensbetingelser.
© Jurist- og Økonomforbundets Forlag

4.1.2. NIS-direktivet ... 128
4.1.3. NIS-direktivets anvendelsesområde ... 128
4.1.4. NIS-direktivets forpligtelser ... 129
4.1.5. Forholdet mellem NIS-direktivet og persondataforordningen (GDPR) ... 130
4.2. NIS-lovgivningen i Danmark ... 130
4.2.1. NIS-lovgivningen ... 130
4.2.2. Oversigt over NIS-lovgivningen i Danmark ... 131
4.3. Offentlige og private enheder omfattet af NIS-lovgivningen ... 133
4.3.1. Operatører af væsentlige tjenester ... 133
4.3.2. Udbydere af digitale tjenester ... 134
4.3.3. Leverandører ... 135
4.4. »Passende og forholdsmæssige tekniske og organisatoriske foranstaltninger« ... 136
4.5. Underretning af IT-sikkerhedshændelser ... 138
4.6. Anbefalinger, vejledninger og retningslinjer ... 140
4.7. Anden særlovgivning ... 140
5. Cybersikkerhed i praksis: Standarder og best practice ... 141
5.1. Gængse standarder inden for cyber- og informationssikkerhed ... 141
5.2. God cyberhygiejne og råd til styring af cyberrisici i praksis ... 144
5.2.1. Temaer i en cyberstrategi ... 144
5.2.2. Risikovurdering og sårbarheder ... 145
5.2.3. Risikoappetit og strategi ... 146
5.2.4. Planer, processer og beredskab ... 147
5.2.5. Rapportering og kontrol ... 148
5.2.6. Kultur og mennesker ... 149
5.2.7. Kompetencer og organisering ... 149

Kapitel 5. Hvidvask ... 151
1. Virksomheder omfattet af hvidvaskloven ... 151
2. Rollen for en compliance-funktion og -ansvarlig ... 151
3. Retskilderne ... 153
4. Opgaverne ... 154
5. Balancegangen mellem vejledning og kontrol ... 157
6. Screening af medarbejdere til compliance-funktionen ... 158
7. Den hvidvaskansvarlige og dennes sammenfald med den compliance-ansvarlige ... 158

Denne bog er omfattet af lov om ophavsret og må ikke videregives – herunder udlånes, sælges eller kopieres – i digital form.
Indholdet må alene anvendes af licenstager i henhold til de til enhver tid gældende licensbetingelser.
© Jurist- og Økonomforbundets Forlag

8. Outsourcing af hvidvaskprocedurer 159
8.1. Genbrug af kundekendskabsprocedure 159
8.2. Outsourcing 159

Del 2. Generel compliance

Kapitel 6. Arbejdstagerrettigheder og menneskerettigheder 163
1. Introduktion 163
1.1. Compliance med arbejdstagerrettigheder 163
1.2. Compliance med menneskerettigheder 164
1.3. Virksomhedens arbejde med ansættelsesretlig compliance 165
2. Arbejdsmiljø 165
2.1. Behovet for compliance på arbejdsmiljøområdet 165
2.2. Arbejdsgivers pligter 166
2.2.1. Forsvarlig indretning af arbejdspladsen 166
2.2.2. Arbejdspladsvurdering – APV 167
2.2.3. Arbejdsmiljøorganisation – AMO 168
2.2.4. Arbejdsmiljørepræsentanten 169
2.2.5. Arbejdsmiljøcertifikat 169
2.2.6. Arbejdstilsynet – tilsyn og sanktioner 169
3. Ligebehandling og anti-diskrimination 170
3.1. Regelgrundlaget 171
3.2. Hvornår foreligger der forskelsbehandling? 172
3.3. Godtgørelsesniveauet 173
3.4. Udvalgte områder 173
3.4.1. Rekruttering og ansættelse 173
3.4.2. Udsatte grupper – arbejdsgivers tilpasningsforpligtelse 174
3.4.3. Chikane og sexchikane 175
3.4.4. Helbredsoplysninger, færdighedsprøver, alkohol- og narkotikatestning 176
4. Immigration 176
4.1. Arbejdstagere fra EU/EØS 176
4.2. Arbejdstagere fra tredjelande uden for EU/EØS 177
4.2.1. Arbejdstilladelse efter beløbsordningen 178
4.2.2. Arbejdstilladelse efter forskerordningen 178
4.2.3. Arbejdstilladelse efter positivlisterne 178
4.2.4. Arbejdstilladelse efter fast track-ordningen 178
4.3. Sanktioner ved overtrædelse af reglerne 179

Denne bog er omfattet af lov om ophavsret og må ikke videregives – herunder udlånes, sælges eller kopieres – i digital form.
Indholdet må alene anvendes af licenstager i henhold til de til enhver tid gældende licensbetingelser.
© Jurist- og Økonomforbundets Forlag

4.4. Behovet for compliance på området for udenlandsk arbejdskraft ... 180
5. Modern Slavery ... 181
5.1. Erklæringens indhold ... 182
5.1.1. Introduktion til virksomheden ... 182
5.1.2. Virksomhedens politikker ... 182
5.1.3. Due diligence i relation til slaveri og menneskehandel ... 183
5.1.4. Hvor er der risiko og håndteringen heraf ... 183
5.1.5. Effektivitet af tiltag ... 183
5.1.6. Intern uddannelse ... 183
6. Konsulenter og løst ansatte ... 184
6.1. Sondringen mellem konsulenter og lønmodtagere ... 184
6.2. Konsulenter i udlandet ... 185
7. Aflønning ... 185
7.1. Udgangspunkt om aftalefrihed ... 185
7.2. Variabel aflønning ... 186
7.3. Aktieoptionsloven ... 187
7.3.1. Fratrædelse – programmer etableret før 1. januar 2019 ... 187
7.3.1. Fratrædelse – programmer etableret efter 1. januar 2019 ... 188
7.4. Finansielle lønregler ... 188
7.5. Krav om vederlagspolitikker og -rapporter for børsnoterede virksomheder ... 189
7.6. Elever ... 190
8. Ansættelsesklausuler ... 191
8.1. Ingen klausuler aftalt – loyalitetspligtens udstrækning ... 191
8.2. Typer af klausuler ... 191
8.3. Klausuler vedtaget efter 1. januar 2016 ... 192
8.4. Klausuler vedtaget før 1. januar 2016 ... 193
8.5. Håndhævelsesmuligheder ... 194
8.5.1. Valg af klausul ... 195
8.6. Klausuler for direktører ... 195

Kapitel 7. Økonomisk kriminalitet ... 197
1. Introduktion ... 197
2. Korruption og bestikkelse ... 198
2.1. Internationale regler ... 198
2.2. Bestikkelse af offentligt ansatte ... 200

Denne bog er omfattet af lov om ophavsret og må ikke videregives – herunder udlånes, sælges eller kopieres – i digital form.
Indholdet må alene anvendes af licenstager i henhold til de til enhver tid gældende licensbetingelser.
© Jurist- og Økonomforbundets Forlag

2.3. Bestikkelse i udlandet 203
2.4. Politiske kampagnebidrag 204
2.5. Eksempler på bestikkelsessager 206
2.5.1. Ulovlig kundepleje 206
2.5.2. Sponsorater 206
2.5.3. Private ydelser 207
2.6. Returkommission 208
3. Bekæmpelse af intern svig 209
3.1. Kriminalitet begået mod virksomheden 209
3.2. Kriminalitetsforsikringer 211
3.3. Politianmeldelser 211
4. Ulovlige betalinger 212
4.1. Hvidvaskrisici 212
4.2. Modtagelse af betalinger og samhandel 213
4.3. Aftalte AML-forpligtelser 214
4.4. Udbytte fra kriminalitet 215
5. Financial crime compliance 216
5.1. Typiske FCC-værktøjer 216
5.2. OECD's Good Practice Guidance on Internal Controls, Ethics and Compliance 217
5.3. Anti-fraud-systemer 220

Kapitel 8. Immaterialret (inkl. forretningshemmeligheder) 223
1. Introduktion 223
2. Beskyttelse af immaterielle rettigheder 224
2.1. Eneretslovene 224
2.2. Arbejdstageres opfindelser og værker 228
2.3. Forretningshemmeligheder og knowhow 231
2.4. Interne politikker for beskyttelse af selskabets skabte immaterielle rettigheder og forretningshemmeligheder 232
2.4.1. Patenter og brugsmodeller 232
2.4.2. Ophavsrettigheder 233
2.4.3. Varemærker 234
2.4.4. Designs 234
2.4.5. Forretningshemmeligheder 234
2.5. Interne politikker for beskyttelse af immaterielle rettigheder ved eksterne samarbejdspartnere 235
3. Selskabets krænkelse af tredjemands immaterielle rettigheder 236
4. Håndhævelse af selskabets immaterielle rettigheder 237
4.1. Introduktion 237

Denne bog er omfattet af lov om ophavsret og må ikke videregives – herunder udlånes, sælges eller kopieres – i digital form.
Indholdet må alene anvendes af licenstager i henhold til de til enhver tid gældende licensbetingelser.
© Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Kapitel 9. Konkurrenceret 239
1. Indledning 239
2. Formålet med konkurrenceretlig compliance 240
3. Konkurrencereglerne 243
3.1. Forbuddet mod konkurrencebegrænsende aftaler 244
3.1.1. Aftale 244
3.1.2. Konkurrencebegrænsning 245
3.1.3. Undtagelser/fritagelse 247
3.2. Forbuddet mod misbrug af dominerende stilling 249
3.2.1. Dominerende stilling 249
3.2.2. Misbrug 250
3.3. Sanktioner knyttet til overtrædelser af konkurrencereglerne 253
3.3.1. Myndighedernes håndhævelse 255
4. Afdækning af virksomhedens risikoområder 256
4.1. Sammenspillet mellem generel risikovurdering og konkurrenceretlig compliance 257
4.2. Identifikation af konkurrenceretlige risikoområder 259
4.2.1. Regelsættenes relevans 259
4.2.2. Indsnævring af fokusområder 259
4.2.3. Sandsynlighedsanalyse og påvirkning 262
5. Konkurrenceretlige compliance-værktøjer og -processer 264
5.1. Udarbejdelse af en konkurrenceretlig compliance-politik og compliance-manual 264
5.2. Vejledning på særlige områder 266
5.3. Aftaleskabeloner og standardkontrakter 266
5.4. Legal review og godkendelse 267
5.5. Sprog og formuleringer 267
5.6. Retningslinjer for dokumentation og opbevaring 268
5.7. Compliance-træning – e-learning 268
5.8. Whistleblowerordninger 270
5.9. Retningslinjer for kontrolundersøgelser 270
5.10. Interne undersøgelser og »mock dawn raids« 271
5.11. Implementering af værktøjerne 272
5.12. Organisatorisk forankring af compliance-indsatsen 272
6. Forholdsregler ved overtrædelse af konkurrencereglerne 273
7. Ansættelsesretlige sanktioner og disciplinære foranstaltninger 275

Kapitel 10. Offentlige kontrakter 277
1. Indledning – udbudsreglerne generelt 277

Denne bog er omfattet af lov om ophavsret og må ikke videregives – herunder udlånes, sælges eller kopieres – i digital form.
Indholdet må alene anvendes af licenstager i henhold til de til enhver tid gældende licensbetingelser.
© Jurist- og Økonomforbundets Forlag

2. Compliance under udbudsprocessen – ordregivers ret og pligt til at udelukke en virksomhed fra en udbudsproces som følge af non-compliance ... 279
2.1. Indledende om og konsekvenser af manglende compliance under udbudsprocessen ... 279
2.2. Konditionsmæssighed og forbehold ... 280
2.3. Egnethedskrav ... 283
2.4. Udelukkelsesgrundene ... 285
2.4.1. Indholdet af udelukkelsesgrundene ... 285
2.4.2. Konsekvensen af at være omfattet af en udelukkelsesgrund ... 287
2.4.3. Udelukkelsesgrundenes betydning ved bud sammen med andre ... 289
2.5. Dokumentation ... 290
2.6. Self cleaning ... 292
2.6.1. § 135-overtrædelser, herunder særligt om bestikkelse ... 295
2.6.2. § 136-overtrædelser, herunder særligt om konkurrencefordrejning ... 296
2.6.3. § 137-overtrædelserne, herunder særligt om alvorlig forsømmelse, væsentlig misligholdelse og fortrolige oplysninger ... 297
2.6.4. Andre måder at udfordre beslutninger vedrørende udelukkelsesgrunde ... 299
2.7. Compliance-værktøjer – udelukkelse og self cleaning ... 300
3. Compliance efter udbuddet – ordregivers ret og pligt til at bringe en indgået kontrakt til ophør som følge af non-compliance ... 300
3.1. Udbudslovens § 185, stk. 1 ... 301
3.2. Udelukkelsesgrundene som kontraktretlig misligholdelsesgrund ... 302
3.3. Ændring af kontrakt ... 305
3.3.1. Ændringer som kontrakten har taget højde for ... 306
3.3.2. Bagatelgrænse ... 306
3.3.3. Supplerende leverancer ... 307
3.3.4. Uforudsete omstændigheder ... 307
3.3.5. Udskiftning af leverandør ... 307
3.3.6. Compliance-værktøjer – udelukkelsesgrundene som misligholdelsesgrunde og ændring af kontrakt ... 307
3.4. Særlige sanktioner ved udbudsretlig non-compliance ... 308

Denne bog er omfattet af lov om ophavsret og må ikke videregives – herunder udlånes, sælges eller kopieres – i digital form.
Indholdet må alene anvendes af licenstager i henhold til de til enhver tid gældende licensbetingelser.
© Jurist- og Økonomforbundets Forlag

3.5. Økonomisk sanktion og erstatning 310

Del 3. Særlige compliance-områder

Kapitel 11. International handel og eksportkontrol 315
1. Introduktion til sanktioner og eksportkontrol 315
1.1. Formålet med reglerne 315
2. Eksportkontrol 316
2.1. EU's regler om eksportkontrol og den nationale administration 316
2.1.1. Eksportbegrebet 317
2.1.2. Produkter som er omfattet af eksportkontrol 317
2.1.2.1. Kontrollisten (bilag I) 318
2.1.2.2. Særligt kritiske produkter (bilag IV) 319
2.1.2.3. Catch-all 319
2.2. Eksporttilladelser 320
2.2.1. Individuel tilladelse 321
2.2.2. EU-tilladelser 321
2.2.3. Globale tilladelser 322
2.2.4. Tilladelse til mæglervirksomhed 323
2.2.5. Ansøgning om tilladelse 323
2.2.6. Eksport til Storbritannien efter Brexit 324
2.3. Forventninger til den nye dual-use-forordning 324
2.4. Den ansvarlige for overholdelse af eksportkontrolreglerne 325
2.5. Kort om amerikanske regler for eksportkontrol 325
3. Sanktioner 326
3.1. Vedtagelse af sanktioner og de forpligtede aktører 327
3.2. EU's sanktioner 328
3.2.1. Iran 328
3.2.2. Nordkorea 329
3.2.3. Rusland 329
3.2.4. Syrien 330
3.2.5. Cyberangreb 330
3.2.6. Menneskerettigheder 331
3.2.7. Aktører og forhold, der omfattes af sanktioner 331
3.2.7.1. Særligt om økonomiske sanktioner og ejerskab/kontrol 332
3.2.7.2. Ansvar for overholdelse 333
3.3. Kort om amerikanske sanktioner 333
3.4. Modstridende sanktionsregimer – EU og USA 334

Denne bog er omfattet af lov om ophavsret og må ikke videregives – herunder udlånes, sælges eller kopieres – i digital form.
Indholdet må alene anvendes af licenstager i henhold til de til enhver tid gældende licensbetingelser.
© Jurist- og Økonomforbundets Forlag

4. Særlige risikoscenarier ... 335
4.1. Samhandel med kritiske produkter og markeder ... 336
4.2. Virksomhedsoverdragelser ... 336
4.3. Låneaftaler ... 336
4.4. Børsnoteringer ... 337
4.5. Cloudløsninger ... 337
5. Udarbejdelse af et effektivt compliance-program inden for sanktioner og eksportkontrol ... 338
5.1. Risikovurderingen ... 339
5.2. Ledelsens forpligtelse ... 341
5.3. Virksomhedspolitik/Code of Conduct ... 341
5.4. Kontrolprocedurer – screening og due diligence ... 342
5.4.1. Screening ... 342
5.4.1.1. Screening af produkter ... 343
5.4.1.2. Screening af kunder, handelspartnere og transaktioner ... 343
5.4.1.3. Ansvarsfordeling og opfølgning ... 344
5.4.2. Kontrakts due dilligence ... 344
5.5. Træning ... 345
5.6. Automatisering og outsourcing ... 345
5.7. Kontrol og evaluering ... 346
5.8. Dokumentation og opbevaring ... 346
5.9. Beredskab ... 346
6. Konsekvenser af overtrædelser ... 347
6.1. Overtrædelse af sanktioner ... 347
6.2. Overtrædelse af reglerne om eksportkontrol ... 349
6.3. Særligt om moder- og datterselskabers ansvar ... 350
6.4. Forretningsmæssige konsekvenser ... 350
6.5. Omdømmemæssige konsekvenser ... 351
6.6. Håndtering af overtrædelser eller mistanke herom ... 351
6.7. Håndhævelse ... 351
7. Danske virksomheders eksponering i forhold til udenlandske regler ... 352
7.1. USA ... 353
7.2. Storbritannien ... 354
7.3. Rusland ... 355
7.4. Kina ... 356

Kapitel 12. Kapitalmarkedsstrafferet ... 359
1. Introduktion ... 359

Denne bog er omfattet af lov om ophavsret og må ikke videregives – herunder udlånes, sælges eller kopieres – i digital form.
Indholdet må alene anvendes af licenstager i henhold til de til enhver tid gældende licensbetingelser.
© Jurist- og Økonomforbundets Forlag

2. Baggrunden for kapitalmarkedsreglerne 359
3. Oversigt over regelgrundlaget 361
4. Intern viden 361
4.1. Specifitetskravet 363
4.2. Kurspåvirkningskravet 365
4.3. Ikke-offentliggørelseskravet 366
5. Oplysningsforpligtelser 367
5.1. Grundreglen i MAR artikel 17 367
5.2. Udsættelsesadgang 369
5.2.1. Legitime interesser 369
5.2.2. Vildledning 370
5.2.3. Fortrolighed 371
5.2.4. Udsættelsesmemo 373
5.3. Andre oplysningsforpligtelser 373
5.4. Insiderlister 375
5.5. Strafbestemmelser 376
6. Insiderhandel 376
Forbuddet mod insiderhandel 376
6.2. Strafbestemmelser 380
7. Videregivelse af intern viden 380
7.1. Forbuddet mod videregivelse af intern viden 380
7.2. Strafbestemmelser 385
8. Markedsmanipulation 385
8.1. Forbuddet mod markedsmanipulation 385
8.2. Strafbestemmelser 390
9. Kapitalmarkedsrettens strafprocessuelle bestemmelser 390
9.1. Finanstilsynets rolle og retsmidler 390
9.2. Offentliggørelse 392
10. Kapitalmarkedsretlige strafbestemmelser 394
10.1 Strafbelagte bestemmelser 395
10.2. Generelle regler om straf for overtrædelse af kapitalmarkedsreglerne 396
10.2.1. Tilregnelse 396
10.2.2. Ansvarssubjekt 396
10.2.3. Forældelse 396
10.2.4. Bødeudmåling 396
10.2.5. Bødeforlæg 397
11. Compliance-mæssige overvejelser 398

Kapitel 13. Telekommunikation 401

Denne bog er omfattet af lov om ophavsret og må ikke videregives – herunder udlånes, sælges eller kopieres – i digital form.
Indholdet må alene anvendes af licenstager i henhold til de til enhver tid gældende licensbetingelser.
© Jurist- og Økonomforbundets Forlag

1. Virksomhedstyper 402
2. Tilladelseskrav 403
2.1. Udbydere 403
2.2. Frekvenstilladelse 403
2.3. Udnyttelse og etablering af teleinfrastruktur 403
3. Ejerforhold 404
4. Tilsyn 404
5. Ledelse 405
6. Særlige regler om compliance 405
6.1. Sikkerhed og sikkerhedsgodkendelse 405
6.2. Logning 406

Kapitel 14. Miljøret 407
1. Compliance på miljøområdet – en kombineret teknisk og juridisk disciplin 407
2. Fokus på miljøretlig compliance i forhold til den almindelige drift af produktionsvirksomhed 408
3. Grundlæggende rammer for reguleringen af forurenende virksomhed 409
3.1. Miljøbeskyttelseslovens kapitel 5 409
3.2. Miljøgodkendelsessystemet 410
3.2.1. Godkendelsespligtige virksomheder 410
3.2.2. Nærmere om godkendelsespligten 411
3.2.2.1. Kravet om forudgående godkendelse 411
3.2.2.2. Forureningsbegrænsende foranstaltninger ved udvidelse eller ændring 411
3.2.2.3. Hovedaktivitet/biaktivitet 412
3.2.2.4. Ejerskifte 412
3.2.2.5. Spaltning eller adskilt virksomhed 413
3.2.2.6. Kontinuitetsbrud eller hændelig undergang 413
3.2.3. Godkendelsens indhold 414
3.2.4. Ændring og/eller skærpelse af godkendelsens vilkår 415
4. Kontrol, egenkontrol og retssikkerhed 416
4.1. Generelt om kontrol og håndhævelse på miljørettens område 416
4.2. Tilsynsmyndighedernes redskaber til håndhævelse af lovgivningen 417
4.2.1. Myndighedernes generelle tilsynsbeføjelse 417
4.2.2. Retten til at kræve oplysninger 419

Denne bog er omfattet af lov om ophavsret og må ikke videregives – herunder udlånes, sælges eller kopieres – i digital form.
Indholdet må alene anvendes af licenstager i henhold til de til enhver tid gældende licensbetingelser.
© Jurist- og Økonomforbundets Forlag

4.2.3. Administrativ håndhævelse 419
4.2.4. Bøde og straf på miljørettens område 421

Kapitel 15. Fødevareret 423
1. Virksomhedstyper 423
2. Tilladelseskrav 424
3. Ejerforhold 425
4. Tilsyn 425
5. Egenkontrol 426

Forkortelsesliste 427

Litteraturliste 431

Lovregister 437

Doms- og afgørelsesregister 443

Stikordsregister 445

Denne bog er omfattet af lov om ophavsret og må ikke videregives – herunder udlånes, sælges eller kopieres – i digital form.
Indholdet må alene anvendes af licenstager i henhold til de til enhver tid gældende licensbetingelser.
© Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Denne bog er omfattet af lov om ophavsret og må ikke videregives – herunder udlånes, sælges eller kopieres – i digital form.
Indholdet må alene anvendes af licenstager i henhold til de til enhver tid gældende licensbetingelser.
© Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Forord

Compliance betyder jo som bekendt »overholdelse af regler« og »efterlevelse af retningslinjer«. Compliance arbejdet bør dog aldrig begrænse sig til spørgsmålet om overholdelse af regler og efterlevelse af retningslinjer samt vurderingen af de økonomiske risici ved manglende compliance. Manglende compliance får også en betydning for en organisations appearance. Hertil kommer de mange etiske dilemmaer, der kan være forbundet med de beslutninger, der træffes.

I de senere år er der utvivlsomt kommet mere fokus på compliance. Ja, det er ligefrem blevet et konkurrenceparameter for mange virksomheder. Det er imidlertid ikke kun kunder og andre samarbejdspartnere, der har fokus på emnet. Det har medierne også. Manglende compliance eller manglende prioritering af arbejdet dermed kan klart være skadeligt for en organisations ry og image, herunder være med til at skabe mistillid i forholdet til relevante eksterne parter.

Compliance anses af mange for at være et diffust begreb, og et emne som ikke er særligt håndgribeligt, fordi compliance ikke kan afgrænses til ét bestemt forretningsområde eller overholdelse af ét specifikt regelsæt. Hertil kommer, at vurderingen af, hvilke områder der er relevante, også afhænger meget af, hvad ens organisation er beskæftiget med. Det er ikke formålet med denne compliance-bog at behandle alle indfaldsvinkler og nuancer af begrebet compliance. Bogen beskriver nøje udvalgte emner, som vi beskæftiger os med hos Kromann Reumert. Det er heller ikke i forhold til de enkelte emner tænkt som værende en fyldestgørende gennemgang, men mere en fremhævelse af det væsentligste, som en praktiker skal være opmærksom på, og hvor røde lamper skal lyse. Fremstillingen af de forskellige lovregler er suppleret med eksempler og henvisninger til relevant praksis, der forhåbentlig vil inspirere læseren til at gå i dybden med organisationens eget compliancearbejde og implementeringen af gode processer og procedurer. I den forbindelse er det vigtigt at understrege, at compliance ikke er en permanent tilstand, da regler ændres over tid, ny administrativ praksis og retspraksis støder til m.v.

I forbindelse med tilblivelsen af denne bog har det for mig været spændende at se, hvordan compliance kræver koordinering og arbejde på kryds og tværs af mange meget forskellige forretningsområder. Hos Kromann Reumert

Denne bog er omfattet af lov om ophavsret og må ikke videregives – herunder udlånes, sælges eller kopieres – i digital form.
Indholdet må alene anvendes af licenstager i henhold til de til enhver tid gældende licensbetingelser.
© Jurist- og Økonomforbundets Forlag

har vi mange forskellige indfaldsvinkler, og derfor indeholder bogen også bidrag fra rigtig mange forskellige kollegaer, der alle hver især i et eller andet omfang beskæftiger sig med compliance inden for deres respektive forretningsområder.

En stor tak skal rettes til alle mine fantastiske kollegaer for deres bidrag til denne fælles compliance-bog (oplistet i alfabetisk rækkefølge):

- Christian Lundgren – Kapitalmarkedsstrafferet
- Christel Teglers – Cybersikkerhed
- Hans Jakob Folker – Økonomisk kriminalitet
- Jacob Høeg Madsen – Hvidvask
- Jens Munk Plum – Konkurrenceret
- Jeppe Lefevre Olsen – Offentlige kontrakter
- Kim Trenskow – Miljøret
- Kristian Storgaard – Telekommunikation og Fødevareret
- Laura Nelson Marusic – International handel og eksportkontrol
- Marianne Granhøj – Arbejdstagerrettigheder og menneskerettigheder
- Martin Dahl Pedersen – Immaterialret (inkl. forretningshemmeligheder)
- Nicolaj Bording – Immaterialret (inkl. forretningshemmeligheder)
- Sebastian Willigenburg Andersen – Offentlige kontrakter

Ovennævnte kollegaer er blevet bistået af nedenstående kollegaer, som også skal have en stor tak (oplistet i alfabetisk rækkefølge).

- Adrian Kielberg – Konkurrenceret
- Anders Toft Hansen – Økonomisk kriminalitet
- Ann Lina Overgaard Gylling – Fødevareret
- Cecilie Otzen Christophersen – International handel og eksportkontrol
- Emil Petri – Immaterialret (inkl. forretningshemmeligheder)
- Heela Lakanval – Databeskyttelsesret og whistleblowerordninger
- Joachim Bonde Mortensen – Telekommunikation
- Laura Gernyx Sejbak – Økonomisk kriminalitet
- Mads U. Østergaard – Miljøret
- Mette Bull Richmann Graah – Arbejdstagerrettigheder og menneskerettigheder
- Mikkel Vindfeldt – Miljøret og fødevareret

Denne bog er omfattet af lov om ophavsret og må ikke videregives – herunder udlånes, sælges eller kopieres – i digital form.
Indholdet må alene anvendes af licenstager i henhold til de til enhver tid gældende licensbetingelser.
© Jurist- og Økonomforbundets Forlag

En særlig tak skal dog rettes til advokat Heela Lakanval og stud.jur. Benedicte Thomsen Rungfeldt for deres utrættelige bistand til mig i forbindelse med tilblivelsen af denne compliance-bog.

Denne 1. udgave er med hensyn til lovgivning og offentliggjort praksis i al væsentlighed opdateret pr. juni 2021.

København, juni 2021
Tina Brøgger Sørensen
Kromann Reumert
Partner, advokat

Denne bog er omfattet af lov om ophavsret og må ikke videregives – herunder udlånes, sælges eller kopieres – i digital form.
Indholdet må alene anvendes af licenstager i henhold til de til enhver tid gældende licensbetingelser.
© Jurist- og Økonomforbundets Forlag